

پیوست فرهنگی پوشش و آراستگی در دانشگاه سید جمال الدین اسدآبادی

مقدمه:

بررسی تاریخ فرهنگ و تمدن بشری نشان می دهد که آراستگی ظاهری و رفتاری انسان ها در هر مقطع و در هر قومی نشان دهنده عظمت، بلوغ و بالندگی فرهنگی هر جامعه است. فرهنگ و تمدن اسلام و ایران به عنوان یکی از برجسته ترین و پیشروترین نمادهای تمدنی بشر همیشه مورد توجه سایر اقوام و ملل بوده و هست. علاوه بر این همراه با تاسیس دانشگاه و مراکز علمی ساحت معنوی و مقدس علم برای انسان باعث شده است تا دانشمندان، دانشجویان و تعامل گران با این حوزه همیشه در محیط اجتماعی دانشگاه بالاتر از استانداردهای رایج اجتماع رفتار کرده و ساحت مقدس دانشگاه را پاس بدارند. از اینرو آراستگی ظاهری و شئون فرهنگی و رفتاری افراد در محیط دانشگاه در دستور کار همه دست اندرکاران این حوزه قرار گرفته و در تمامی محیطهای دانشگاهی استانداردهای لازم تعریف شده است. این موضوع در دانشگاه هایی که در معرض خرده فرهنگ های ناشی از جذب دانشجویان خارجی قرار دارد بیش تر مورد توجه قرار می گیرد. از آنجائیکه امروزه به دلیل پدید آمدن شبکه های اطلاع رسانی و ارتباطی فاصله بین باورها، اعتقادات و فرهنگ ها و شئون فرهنگی و رفتاری افراد مختلف بسیار کم شده و هویت اصیل فرهنگی جوامع علمی را دستخوش هرج و مرج قرار داده است لازم است تا آحاد جامعه دانشگاهی نسبت به این مساله حساس بوده و هویت جوامع علمی را پاس بدارند. جامعه دانشگاهی ایران اسلامی نیز منبعث از تعالیم بلند اسلامی و فرهنگ برجسته و هویت ایرانی باید نسبت به این دارایی ارزشمند خود حساس بوده و برای حفظ این شئون تلاش نماید و دانشگاه سید جمال الدین اسدآبادی باید نماد پابندی به این شئون در تمامی زمینه ها باشد. در این خصوص آیین نامه ها و دستورالعمل های متعددی در راستای حفظ آراستگی ظاهری و شئون فرهنگی و رفتاری اعضای خانواده دانشگاه در جمهوری اسلامی ایران تدوین و ابلاغ شده است که منبعث از این مصوبات و دستورالعمل آراستگی و شئون فرهنگی و رفتاری دانشگاه در موارد ذیل ابلاغ می گردد.

۱- اصول اجرایی

۱-۱ تقدم اقدامات ایجابی معرفتی و تشویقی بر اقدامات بازدارنده براساس شیوه های امر به معروف و نهی از منکر در امر عفاف و پوشش مانند: برگزاری کارگاه های مختلف آموزشی با موضوع عفاف و پوشش، مسابقات علمی و فرهنگی، اردوهای فرهنگی مرتبط، سخنرانی و جلسات پرسش و پاسخ، کرسیهای آزاد اندیشی و....

۲-۱ شناسایی و به کارگیری نیروها و کارکنان آگاه، توانمند و شایسته و عامل به مبانی دینی عفاف و پوشش، برای انجام فعالیت های فرهنگی، ارشادی، اجرایی و تبلیغی در این خصوص.

۳-۱ آموزش های مورد نیاز برای کارکنان انتظامات دانشگاه، به منظور رعایت حرمت و کرامت دانشگاهیان (استادان، دانشجویان و کارکنان).

۴-۱ بررسی وضعیت آراستگی ظاهری و پوشش استادان، دانشجویان و کارکنان دانشگاه مبنی بر ارزش های اسلامی، مطابق این دستورالعمل و پایش فعالیت ها و برنامه ها و اخذ آمارها و خود ارزیابی واحدها از این منظر و ارائه گزارش دوره ای.

۵-۱ جلب مشارکت همه دانشگاهیان، مردم، نهادها و هیأت امنای دانشگاه در اجرای این دستورالعمل.

۲- اقدامات معرفتی

۱-۲ بالا بردن سطح آگاهی و باور دانشگاهیان (اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارکنان) از طریق تبیین دیدگاه های اسلام در خصوص عفاف و پوشش، آسیب های اجتماعی و تحکیم ارزش ها، مبانی استحکام روابط خانواده، مهارت های زندگی و سبک زندگی اسلامی- ایرانی با برگزاری کارگاه های آموزشی.

۲-۲ معرفی الگوهای مناسب با بهره گیری از سیره عملی معصومین (ع)، بزرگان علمی، ادبی و فرهنگی منطبق با مقتضیات

زمان و مکان در مناسبت های مختلف و سخنرانی استادان متخصص و بانوان خارجی و تازه مسلمان شده و محجبه در موضوع عفاف و پوشش.

۳-۲ تبلیغ و اطلاع رسانی گسترده مواد مختلف این دستورالعمل به استادان، دانشجویان و کارکنان در قالب بنر، پیامک و تابلوهای دانشگاه و اعلام در صفحه اینترنتی آنان.

۴-۲ بهره گیری از مرکز مشاوره دانشگاه با حضور مشاوران و کارشناسان مذهبی و فرهنگی.

۵-۲ ایجاد زمینه فکری و اندیشه ای برای دانشگاهیان در زمینه عفاف و پوشش اسلامی با برگزاری کرسی های آزاد اندیشی، مناظره، جلسات هم اندیشی و نشست های تخصصی.

۶-۲ شناسایی و تشویق استادان و دانشجویان نمونه در حوزه عفاف و پوشش در دانشگاه و برگزاری کارگاه های توجیهی برای آنان به منظور مشارکت حداکثری در این حوزه.

تبصره: تشویق و معرفی استادان و دانشجویان برتر در حوزه عفاف و پوشش، با اهدای تندیس و هدایای نقدی قابل توجه در مراسم و اعیاد و اولویت بخشی به آنان برای استفاده از سهمیه رایگان شرکت در اردوهای منتخبان و اردوهای زیارتی و سیاحتی در سطح واحد (دو بار در سال)، استان و ملی (یک بار در سال) و تخفیف مناسب شهریه دانشجویی برای دانشجویان.

۷-۲ ایجاد شبکه های همیاران فرهنگی متشکل از دانشجویان علاقه مند، مؤمن و انقلابی.

۸-۲ پشتیبانی از اجرای مسابقات فرهنگی و هنری به صورت مجازی یا حضوری مرتبط با موضوع عفاف و پوشش.

۹-۲ بستر سازی برای تولید و ارائه محصولات فرهنگی مانند کتاب، لوح فشرده و اقلام مربوط به موضوع عفاف و پوشش.

۱۰-۲ حمایت مالی از پایان نامه های برتر دانشجویی، طرح های پژوهشی و کتاب های

۳- ضوابط مورد توجه در تعیین مصادیق مجاز و غیر مجاز پوشش و ظاهر آرایه (الف) مصادیق مجاز: رعایت پوشش و ظاهر هر فرد دانشگاهی در حدود و چارچوبهای شرع مقدس اسلام، متناسب با شأن، منزلت و عرف دانشگاه و همسو با فرهنگ اسلامی و ملی ایران
ب- مصادیق غیر مجاز: پوشش مغایر با شرع مقدس اسلام، فرهنگ اسلامی و ملی و شأن و عرف دانشگاه و مصداق ترویج فرهنگ و سبک غربی و نماد عرفانه‌های نوظهور، فرقه‌های انحرافی و شیطان پرستی.

۴- گزیده ای از دستورالعمل آراستگی و شئون فرهنگی و رفتاری در دانشگاه

- ۴-۱ لباس باید ساده، آراسته و در شان دانشگاه باشد.
- ۴-۲ پوشش کامل بدن بجز صورت و دست‌ها تا مچ برای بانوان الزامی است.
- ۴-۳ پوشش بانوان با چادر و مانتو یا مانتو بلند (تا زیرزانو)، شلوار، مقنعه یا روسری با رنگ مناسب، جوراب غیر نازک و کفش متعارف می‌باشد.
- ۴-۴ استفاده از مانتو نامناسب، کوتاه، چاک دار، آستین کوتاه (ساق دست نما)، چسبان، دارای رنگ تند و زننده، جلو باز و بدون دکمه برای بانوان ممنوع است.
- ۴-۵ پوشش آقایان با پیراهن آستین دار و یقه معمولی، شلوار ساده، رسمی و بلند می‌باشد.
- ۴-۶ آرایش و پیرایش غیرمتعارف مو مانند بافتن، مش کردن، تیغ تیغی و ... برای آقایان ممنوع است.
- ۴-۷ استفاده از لباس اندامی، نازک، تنگ و چسبان، بدن نما و شلوار استریچ ممنوع است.
- ۴-۸ چاپ هر گونه نقوش، کلمات زننده و رکیک، علائم و نشانه گروه‌های انحرافی، تصاویر زن، تصاویر فکاهی و پوچ و بی معنی، شعارهای قومی و نژادی، تبلیغات تجاری و توهین آمیز بر روی بدن، پوشش، مچ بند، پیشانی بند، کمر بند، انگشتر و کیف ممنوع است.
- ۴-۹ استفاده از آرایش زننده، جواهرات و زیور آلات نامتعارف ممنوع است.
- ۴-۱۰ هر گونه رفتاری که با اصول سازمانی، ضوابط و مقررات اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی کلاس درس، آزمایشگاه، خوابگاه و محیط دانشگاه مغایر باشد ممنوع است.

۵- پوشش خوابگاه ها و ورزشگاه ها

۱-۵ پوشش محیط خوابگاه باید متعارف با اماکن خوابگاهی باشد. پوشیدن لباس راحتی به ویژه بانوان در هر شرایطی در فضای عمومی خوابگاه ممنوع است.

۲-۵ با توجه به تفکیک جنسیت محیط های ورزشی، پوشش اختصاصی هر رشته ورزشی می تواند متناسب با همان محیط و ورزش استفاده شود.

۶- مصادیق پوشش و آراستن غیر مجاز بانوان

- ۱-۶ استفاده از کلاه بدون مقنعه.
- ۲-۶ استفاده از روسری های نازک و کوتاه، شال به تنهایی و... یا خارج شدن مو از جلوی سر و پشت مقنعه.
- ۳-۶ استفاده از دامن جایگزین شلوار برای بانوان به غیر از موارد خاص مانند بیمار یا افراد باردار.
- ۴-۶ استفاده از شلوار کوتاه، چسبان، استریچ و یا شلواری که تماماً پاره یا وصله دار باشد.
- ۵-۶ مانتوهای نامناسب: کوتاه، چاکدار، آستین کوتاه(ساق دست نما)، چسبان، دارای رنگ تند و زننده.
- ۶-۶ چادرهای نامناسب از قبیل: چادر نازک و توری.
- ۷-۶ استفاده از پوشش مجامع غیرمناسب برای محیط دانشگاهی نظیر: پوشش محافل جشن - محیطهای تفریحی و ورزشی و مکانهای استراحت.
- ۸-۶ آرایشهایی که در صورت و ناخن جنبه زیبایی دارد و موجب جلب توجه دیگران می شود.

۷- مصادیق پوشش و آراستن غیر مجاز آقایان

۱-۷ آرایش و پیرایش غیر متعارف مو مانند بافتن مو و درست کردن مو به صورت تیغ تیغی و یا نماد فرقه ای خاص.

۲-۷ لباسهای اندامی، تنگ و چسبان با آستینهای خیلی کوتاه حلقه‌های یا رکابی یا یقه خیلی باز، شلوارک، لباس راحتی، شلوارهای فاق کوتاه، تنگ یا چسبان و نازک و شلوارهایی که تعددا پاره یا وصله باشد.

۳-۷ استفاده از پاپیون و کراوات.

۴-۷ استفاده از زیورآلات اعم از گردن بند، زنجیر، مچ بند، دستبند و گوشواره طلا.

۵-۷ استفاده از آرایش مو مانند مش کردن، بافتن مو در بالای سر و...

۸- مصادیق پوشش و آراستن غیر مجاز مشترک آقایان و بانوان

۱-۸ چاپ هر گونه نقوش و کلمات زننده و رکیک یا علایم و نشانه های گروههای انحرافی، تصاویر زن، الفاظ رکیک، عبارات مبتذل، تصاویر فکاهی و پوچ و بیمعنا، شعارهای قومی و نژادی، تبلیغات تجاری زننده و توهین آمیز بر روی پوشش، مچ بند، پیشانی بند، کمر بند، انگشتر و کیف.

۲-۸ خالکوبی در نواحی قابل رویت بدن.

۳-۸ رفتارها و روابط مغایر شؤون اخلاقی و شرعی

۴-۸ هرگونه رفتاری که با اصول رفتار سازمانی، ضوابط و مقررات اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی کلاس درس، آزمایشگاه، خوابگاه و محیط و فضای دانشگاه مغایر بوده (مطابق مقررات کمیته انضباطی).

۵-۸ استفاده نادرست از فضای مجازی که منجر به بروز موارد ضد اخلاقی شود.